

Mari Ahonen-Walker, Johanna Selkee

Eduskunta, sivistysvaliokunta

Kuuleminen 3.11.2020

HE 146/2020 vp hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021; teemana kulttuuriala

Kuntaliitto kiittää sivistysvaliokuntaa mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto vuoden 2021 talousarviosta. Lausunnon teemana on kulttuuriala ja siinä tarkastellaan **kulttuurin, taiteen, musiikin, urheilun ja liikunnan tilaa** vuonna 2020 huomioiden koronasta aiheutuneet ongelmat erityisesti näiden alojen toimijoiden toimeentulossa, kuntien taloudellinen tilanne ja niiden vaikutukset alojen toimintaedellytyksiin sekä koronatilanteessa annetun valtion tuen riittävyys ja kohdentumisen osuvuus.

Viittamme tämä lisäksi Kuntaliiton muistioon, joka koskee kuntatalouden näkymiä ja Valtion talousarvioesitystä vuodelle 2021. Tämä aiemman [lausuntomme](#) 14.10. liitteenä.

Koronan vaikutukset 2020 ja niiden arvioitu jatkuminen vuonna 2021

Liikunnan, taiteen ja kulttuurin (ml. kirjastot) peruspalvelujen rahoitus nojaa aiempaa vahvemmin kuntien omiin harteisiin. Kuntakohtaiset erot kustannuksissa ovat merkittävät. Kokonaisuudessaan kuntien nettopanostukset näihin ihmisten hyvinvointia lisääviin ja erilaisia ongelmia ennaltaehkäiseviin palveluihin vuosittain yhteensä noin 1,6 miljardia euroa.

Kulttuuri ja taide

Kuntien mahdollisuuksiin tukea kulttuuria vaikuttavat kuntien omien toimenpiteiden ohella valtion toimenpiteet sekä koronakriisin vaikutukset. Muut velvoitteet ja tehtävät syövät kuntien liikumatilaa tukea erikseen kulttuurialaa. Koronakriisi on lisännyt kuntien taloudellista ahdinkoa.

Kaupungit ja kunnat järjestävät ja tukevat kulttuuri- ja taidetoimintaa vuosittain lähes 950 miljoonalla eurolla. Se on enemmän kuin esimerkiksi koko maan poliisitoimi (noin 800 milj. €). Kunnallinen kulttuuritoiminta sisältää mm. kirjastot, museot, teatterit, orkesterit, taiteen perusopetuksen, avustukset, tapahtumat, festivaalit ja lastenkulttuurin. Valtion rahoitus kuntien kulttuuritoimintaan kattaa toiminnan kustannuksista noin viidenneksen (200 milj. €). Suurin osa kulttuuritoiminnasta (650 milj. e) rahoitetaan kuntien verotuloilla.

Opetus- ja kulttuuriministeriön kysely kuntien kulttuuritoiminnan koronavaikutuksista kertoo sekä hyviä että huonoja uutisia. Kevään ja kesän tilanteessa vastaajakunnista 29 % oli antanut toimijoille vuokrahelpotuksia, ja vain 6 prosenttia oli perinyt myönnettyjä avustuksia takaisin. Eri-tyisiä korona-avustuksia oli myöntänyt 32 prosenttia vastaajista. Osassa kuntia korona merkitsi isoa hyppyä digitaalisten ja sähköisten palvelujen kehittämisessä ja tarjoamisessa¹.

Kulttuuritoiminnan tilanne on koronarajoitukset ja erilaiset maksutuottomenetykset huomioiden todella huono. Tämä koskee sekä kuntien että yksityisten kulttuuri- ja taidelaitosten toimintaa, opetusta ja ohjausta sekä festivaaleja ja tapahtumia. Erityisesti tapahtumissa, festivaaleissa, esittävän taiteen esitystoiminnassa tapahtui romahdus jo keväällä. Syksyllä tilanteen jatkuminen on entisestään vaarantanut koko toimijakentän toimintaedellytyksiä.

Kansallisesti on pystytty reagoimaan alan ahdinkoon tukien ja avustusten muodossa. Juuri annetussa 7. lisätalousarviossa huomioidaan taiteen ja kulttuurin ahdingon jatkuminen 30 miljoonan euron tukipaketilla. Taiteen ja kulttuurin koronatuki nousee näillä toimilla jo 110 miljoonaa euroon tänä vuonna.

Kuntaliitto on tyytyväinen tehtyihin tukitoimiin. Esittävän taiteen tukipaketti parantaa myös kunnallisten taideorganisaatioiden ja ylipäättään kuntien mahdollisuuksia toimia poikkeusoloissa. On tärkeää, että tukitoimia on arvioitu ja kohdennettu alan omien arvioiden ja tietojen pohjalta. Tukitoimilla mahdollistetaan se, että taide- ja kulttuurikenttä voi tappiollisesta esitystaloudesta huolimatta jatkaa toimintaansa, pitää museot ja esittävän taiteen palvelut käynnissä poikkeusajana ja tarjota alan työntekijöille työtä.

Alan tulevaisuuskon tukemiseksi ja luottamuksen rakentamiseksi on tärkeää rahallisen tuen ohella kehittää vuoropuhelua eri viranomaisten ja alan välillä. Tätä tukee nyt vastaperustettu työryhmä, jonka tehtävänä on laatia periaatteet turvallisten tapahtumien järjestämiseksi. Yhteiset periaatteet ja keskinäisen ymmärryksen lisääminen on tarpeen tilanteessa, jossa on siirrytty kansallisista päätöksistä alueellisiin ja paikallisiin päätöksiin koronan torjunta- ja rajoitustoimissa.

Taiteen ja kulttuurin merkitys on kuntalaisille ollut jo aiemminkin suuri. Kirjasto- ja kulttuuripalveluja arvostetaan, ne ovat käytetyimpiä peruspalvelujamme ja niihin halutaan panostaa². Kulttuuritilojen ja palvelujen sulkua kevään 2020 aikana toi esille palvelujen merkityksen ja tarpeen kuntalaisille. Verkossa olevat tapahtumat, kirjastojen, taidelaitosten ja museoiden sisällöt ja esitykset palvelivat kuntalaisia ja loivat uudenlaista yhteistyötä palveluiden sekä yksityisen ja julkisen välillä.

Kuntaliitto haluaa korostaa, että palvelujen osittain siirtyminen verkkoon toi esille digitaalisen kuilun. Kaikilla ei ole mahdollisuuksia, ei taitoja eikä välineitä käyttää digitaalisia palveluja. Koronan vaikutuksissa näkyy vasta myöhemmin, miten maksuttomilla ja matalan kynnyksen kulttuuripalveluilla kuten kirjasto tai kuvataidetaidekerhot ylläpidetään sosiaalista kestävyyttä ja miten niiden äkillinen poissaolo heikentää erityisesti osan väestöstä hyvinvointia. Luovaa ajattelua ja sitkeyttä tarvitaan vaikeuksissa ja sitä voi taiteen ja kulttuurin parissa kartuttaa. Siksi on tärkeää,

¹ Koronapandemian vaikutukset kuntien kulttuuritoimintaan, valtioneuvoston julkaisuja 2020:23

² Arttu-kuntalaistutkimukset, Kuntaliitto

että lastenkulttuuria ja taidekasvatusta tuetaan kuntatasolla paljon ja sen tueksi on laadittu kunnallisia lastenkulttuurisuunnitelmia.

Liikunta ja urheilu

Kunnilla on merkittävä rooli suomalaisten liikuntapalveluiden järjestäjänä ja liikuntaolosuhteiden rakentajana ja ylläpitäjänä. Kuntien keskeiset kasvokkaaset liikuntapalvelut olivat pääosin keskeytettynä ja liikuntapaikat suljettuna keväällä 2020. Kunnissa keskeytettyjen palveluiden tilalle käynnistettiin nopeasti uusia digitaalisia toimintoja tai lisättiin jo olemassa olevaa etä- ja neuvontapalvelua.

Sisäliikuntapaikkojen ja urheilukenttien sulkeuduttua luontoliikunnan suosio kasvoi ja lähiliikuntapaikkojen, puistojen ja muiden virkistysalueiden tärkeys kansalaisten arjessa korostui. Mobiililaitteisiin perustuvassa ihmisvirtojen liikkeen seurannassa ilmeni, että esimerkiksi pääkaupunkiseudun ulkoilukohteissa kävijämäärät olivat keväällä jopa 2–3,5-kertaisia edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna³. Kunnissa satsattiinkin luontoliikuntareittien ja -kohteiden merkitsemiseen, ylläpitoon ja huoltoon. Suuri osa kunnista hyödynsi kevään poikkeustilannetta myös panostamalla sisäliikuntapaikkojen ja ulkokenttien huoltamiseen ja kunnostamiseen sulkujen aikana.

Kesän ja syksyn liikuntapalveluita, -tapahtumia ja muuta toimintaa on toteutettu erityisjärjestelyin kulloisetkin viranomaisohjeet huomioiden. Liikuntapalveluiden ja -tilojen järjestäminen vaatii useiden eri hallinnonalojen toimien ja eri toimijoiden työn jatkuvaa yhteensovittamista. Esimerkiksi koulutuksen järjestämistä koskevat toimintaohjeet ovat vaikuttaneet liikuntaan ja muuhun harrastustoimintaan esimerkiksi silloin, kun luokka- ja ruokailutiloja on jouduttu laajentamaan niiden vuoksi koulujen ja oppilaitosten liikuntasaleihin. Näihin paikallisiin haasteisiin on kuitenkin pääsääntöisesti löydetty toimivia ratkaisuja.

Valtion liikuntaneuvosto selvitti toukokuussa koronan akuutin vaiheen vaikutuksia liikuntasektorin toiminnalle ja taloudelle. Sen mukaan kuntien liikuntatoimien tulonmenetys maalis-toukokuussa oli keskimäärin 17 prosenttia koko vuoden budjetoidusta tuloista, menojen supistuessa vastaavana aikana arviolta vain noin kaksi prosenttia. Tulonmenetykset kahden ja puolen sulkukuukauden ajalta olivat Manner-Suomen kuntien liikuntapalveluissa arviolta yhteensä noin 22–23 miljoonaa euroa.⁴

Kunnat ovat liikunnan edellytysten luomisen ohella myös merkittävä kansalaistoiminnan tukija. Esimerkiksi vuonna 2019 Manner-Suomen kuntien liikuntatoimet tukivat yhteensä lähes 5 500 paikallista liikuntaseuraa ja muuta yhteisöä.⁵ Koronapandemian alkuvaiheessa kuntien tuki seuroille oli merkittävää. VLN:n keväisen selvityksen mukaan 79 prosenttia kunnista ei perinyt tilavuokria alueensa liikunta- ja urheiluseuroilta tai muilta liikuntaa edistäviltä yhdistyksiltä. Lisäksi suuri osa kunnista ei aikonut periä takaisin jo maksettua tukia, vaikka avustuksensaajan tilanne olisikin muuttunut koronan takia. Kunnilla oli käytössään myös muita yhdistysten tukemisen keinoja, kuten neuvonta poikkeustilanteessa, avustushakujen helpottaminen, yhdistysten maksamien vuoromaksujen palauttaminen tai alentaminen sekä maksuaikojen pidennykset.

³ HS/ Maija Aalto, 16.5.2020. <https://www.hs.fi/kaupunki/art-2000006510212.html>

⁴ Koronapandemian akuutit vaikutukset liikuntatoimialaan. Valtion liikuntaneuvoston julkaisuja 2020:1.

⁵ Tilastokeskus. Virallinen tilasto. Kuntien toimintatiedot 2019.

Syksyllä lähes suurimmat kaupungit ovat arvioineet vuoden 2021 taloustilannetta vähintään haasteelliseksi. Monilla kunnilla on talouden sopeuttamistarvetta, ja käytännössä se tarkoittaa liikuntatoimissa palveluiden tehostamista, maksujen korotuspainetta, henkilöresurssien mahdollista pienenemistä sekä muutoksia ostopalveluihin ja yleis- ja erityisavustuksien määrärahoihin. Yhtä aikaa sopeuttamistarpeen kanssa toiminnan kehittämiseen kohdistuu lisääntyviä paineita, kun kuntien tuottamilla palveluilla olisi tavoitettava entistä laajemmin muista liikuntapalveluista ulosjääviä ryhmiä sekä kehitettävä monialaista yhteistyötä fyysisen aktiivisuuden lisäämiseksi ja liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi. Erityistä huomiota pandemian seurauksien hillitsemiseksi tulisi kiinnittää vähän liikkuviin, iäkkäisiin sekä ihmisiin, joilla on erilaisia toimintarajoitteita tai muita heikompi sosioekonominen asema⁶.

Kehittämistarpeita kohdistuu kunnissa myös korona-keväänä voimakkaasti lisääntyneiden digitaalisten sekä kasvokkaisia ja digitaalisia osallistumisia mahdollistavien hybridipalveluiden kehittämiseen. Liikuntainvestointien suhteen kaupungeissa on nähtävissä kaksi erilaista kehityslinjaa: osassa investoinnit etenevät normaaliin tapaan, kun toisissa ne ovat toistaiseksi lähes pysähdyksissä. Koronapandemian aikaisessa neljännessä lisätalousarvioissa liikuntapaikkarakentamiseen osoitettiin 6,8 milj. euroa elvytystoimenpiteenä. Kuntaliitto pitää tätä oikeansuuntaisena, mutta kertaluonteisuudessaan riittämättömänä, kun samalla rakentamisen varsinaisiin määrärahoihin tullaan vuonna 2021 kohdistamaan merkittävä leikkaus.

Kokonaisuudessaan korona on muuttanut merkittävästi ihmisten arkea ja se toimintoja. Tuoreen tutkimuksen mukaan pandemialla on ollut hyvin erilaisia vaikutuksia eri väestöryhmien fyysiseen aktiivisuuteen ja liikunnan harrastamiseen. Pandemia on lisännyt liikkumisen polarisaatiota - paljon liikkuvien liikunta on lisääntynyt ja vähän liikkuvien vastaavasti vähentynyt poikkeusaikana.⁷ Koronakriisin lopulliset vaikutukset ihmisten liikkumiseen, hyvinvointiin ja terveyteen riippuvat pitkälti myös pandemian kokonaiskestosta sekä siitä, kuinka liikkumisen polarisaatiota pystytään kuroma umpeen.

Vuoden 2021 talousarvioehdotuksen keskeiset painopisteet toimialoilla

Veikkaus - rahapelitoiminnan tuottojen laskun vaikutukset toimialojen rahoitukseen

Taide- ja kulttuuri- sekä liikunta- ja nuorisotoimissa rahapelitoiminnan tuottojen määräraha alenee talousarvioesityksessä. Esitys sisältää näiden sektoreiden kuntien valtionosuusrahoituksen siirtämisen kehyksen ulkopuolelta valtion talousarviomäärärahaksi vuonna 2021. Tämä koskee nyt vain yhtä talousarviovuotta. Pysyvää, pidemmän aikavälin ratkaisua on tarpeen etsiä laajalla yhteistyöllä huomioiden myös kunnalliset edunsaajat.

Kuntaliitto pitää siirtoesitystä hyvänä, mutta korostaa tarvetta sen pysyväisluonteisuuteen valtionosuusrahoituksessa. Lisäksi Kuntaliitto katsoo, että liikuntapaikkarakentamisen sijoittuminen rahapelitoiminnan tuottojen momentille (29.90.50) on ongelmallinen. Lisäksi tämän lausunnon alan ulkopuolelta etsivän nuorisotyön rahoitus tulisi siirtää kokonaisuudessaan rahapelitoiminnan tuotoista (29.91.50) nuorten työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön momentille (29.91.51).

⁶ Marko Kantomaa (toim.): Koronapandemian vaikutukset väestön liikuntaan. Valtion liikuntaneuvoston julkaisuja 2020:2.

⁷ Marko Kantomaa (toim.): Koronapandemian vaikutukset väestön liikuntaan. Valtion liikuntaneuvoston julkaisuja 2020:2.

Veikkauksen suuri osuus taiteen, liikunnan ja nuorisotyön rahoituksessa on herättänyt paljon epävarmuutta kunnissa. Sitä kautta on rahoitettu lakisääteisiä tehtäviä joko osin tai kokonaan (nuorisotyön, liikunta, taide- ja kulttuurilaitokset, kirjastojen ja kulttuurin kehittämistoiminta). Valtionosuudet ja muut lakisääteisiin tehtäviin liittyvät määrärahat olisi pitänyt jo aiemmin siirtää yleiskatteellisen budjetin puolelle pysyvästi samalla tavoin kuin kirjaston määrärahoille tehtiin jo aiemmin. On tärkeää selkiinnuttaa budjetin ja rahapelitoiminnan tuottojen määrärahojen välistä työjakoa niin, että Veikkauksen tuotoilla rahoitetaan ennen kaikkea kansalaistoimintaa, määrärahoja avustuksia ja kokeiluja, kun taas kuntien lakisääteisiin tehtäviin osoitettu valtionosuusrahoitus sisältyy talousarvion kehyksiin.

Kirjastot ja kulttuuripalvelut

Vuoden 2021 talousarvioesityksessä on paljon kuntien kulttuuritoimintaan (ml kirjasto) liittyviä esityksiä. Lausunnossamme keskityimme erityisesti kolmeen kokonaisuuteen: kirjastojen yhteisen eKirjaston edistämiseen, esittävän taiteen vos-uudistukseen sekä kuntien kulttuuritoimintalain mukaisten kehittämistehtävien rahoituksen turvaamiseen.

Kohti yhteistä eKirjastoa

Valiokunta on kiinnittänyt aiheellisesti jo aiemmin huomiota e-kirjojen merkityksen kasvuun, mitä koronakriisi on vain lisännyt. Kirjastojen yhteistä eKirjastoa selvitetään tällä hetkellä laajassa yhteistyössä eduskunnalta saadun määrärahan turvin (Yleisten kirjastojen digimedianhanke). Pysyvän toiminnan käynnistys ja ylläpito ovat vielä täysin auki.

E-aineistojen ja palvelujen tarjonnassa ja käyttöönotossa on kuntakohtaisia eroja, jolloin kansalaiset eivät ole yhdenvertaisessa asemassa. Digitaalisuus mahdollistaisi yhtenäisemmän tarjontalustan ja pääsyn palvelujen piiriin asuinpaikasta riippumatta. eKirjaston pilottihankkeessa kehitetään digimedian alueellista saatavuutta ja tasa-arvoa yhteistyössä kuntakentän ja kustantajien kanssa. eKirjasto tarvitsee kehittämiseen ja ylläpitoon pysyvän ja erillisen valtion rahoitusinstrumentin kuntien omarahoituksen lisäksi. Kirjastojen digimediaseelvitys valmistuu keväällä 2021. Sen jälkeen kuntien tulisi voida ottaa kantaa suunnitelmiin. Valtion rahoitusinstrumentin tulisi olla tiedossa, kun suunnitelmia kuntatasolla käsitellään. Valtion rahoituksen tulisi olla kuntien yhteiseen eKirjastoon korvamerkittyä ja pysyvää. Samassa yhteydessä tulisi selvittää lainauskorvauksen laajentuminen myös sähköisiin teoksiin.

Esittävän taiteen valtionosuusuudistus

Esittävän taiteen vos-uudistus on tärkeää saada vietyä esitetyssä muodossa läpi mahdollisimman pian, jotta opetus- ja kulttuuriministeriö voi aloittaa uudistuksen toteuttamiseen liittyvät valmistelutyöt riittävän ajoissa. Esittävän taiteen valtionosuusjärjestelmän uudistus on merkittävä parannus koko kentälle. Se myös tukee kuntatason ratkaisuja ylläpitää ja rahoittaa esittävän taiteen toimijoita. On hienoa, että järjestelmän uudistamiseen kohdennetaan yhteensä 13 milj. euroa vuodesta 2022 alkaen. Tämä on erittäin tärkeä ja tarpeellinen päätös taiteen tulevaisuutta ajatellen. Koronatilanteeseen tämä päätös ei tuo helpotusta, vaan siihen vaikuttavat hallituksen lisätalousarviossa koronavaikutuksiin kohdentamat tuet, jotka tukevat myös kuntien toimia paikallisesti. Kuntien kulttuurista vastaavien huolenaiheena on erityisesti ensi kevään tilanne. Toistaiseksi on kunnissa maltillisesti jouduttu tekemään taide- ja kulttuurilaitoksiin liittyviä säästöpäätöksiä. Mikäli tilanne jatkuu vielä keväällä, näitäkin joudutaan tekemään entistä laajemmin.

Kuntien kulttuuritoimintalain mukaiset kehittämistehtävät

Kuntien toimintaa taiteen ja kulttuurin edistämiseksi säädellään kuntien kulttuuritoimintalailla, jonka mukaan jokaisen kunnan tulee järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa. Lain mukaisen toiminnan valtionrahoitus sisältyy peruspalvelujen valtionosuuteen, jossa kulttuurin osuus on ollut enimmillään euron per asukas ja tällä hetkellä alle euron per asukas. Kunnat satsaavat kulttuuri-toimintalain mukaiseen toimintaan keskimäärin 27 euroa/asukas. Opetus- ja kulttuuriministeriö tukee kuntia kulttuuritoiminnan edistämiseksi valtakunnallisilla ja alueellisilla kehittämistehtävillä, jonka avustusmääräraha joka on yhteensä 1,4 miljoonaa euroa. Tämäkin määräraha sisältyy veikkausvoittovaroihin. Määrärahalla on tarkoitus luoda mm pysyviä yhteistyörakenteita alueille ja kuntien välille jotta tämä toteutuisi tasapuolisesti eri alueilla, tulisi tälle määrärahalle, joka perustuu kuntien kulttuuritoimintalain 6§:n toteuttamiseen, löytää pysyvä momentti määrärahan vakiinnuttamiseksi.

Kulttuurin saatavuus ja saavutettavuus riippuu yksittäisen kunnan mahdollisuuksista ylläpitää omaa toimintaa ja tukea kunnassa olevia kulttuuritoimijoita. Kehittämistehtävillä on tuettu osamiseen ja muun resurssien jakamista kuntien välillä ja näin tuettu kulttuuripalvelujen saataavuutta ja saavutettavuutta.

Liikunta ja urheilu

Hallituksen esityksessä liikuntatoimen määrärahoihin ehdotetaan 156 miljoonaa euroa, joka on 10 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2020 varsinaisessa talousarviossa. Rahapelitoiminnan tuottojen laskua kompensoidaan urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen budjettivaroin vuonna 2021 yhteensä 39,3 miljoonaa euroa.

Kuntaliitto huomauttaa, että liikuntasektorille esitetty määrärahaileikkaukset kohdentuvat suurelta osin kuntien toimintaan. Liikkuva opiskelu, liikkuva varhaiskasvatus ja liikkuva aikuinen -ohjelmien sekä liikuntapaikkarakentamista koskeva momentti 29.90.30 ja sen 8 miljoonan euron määräraha ehdotetaan poistettavaksi talousarviosta kokonaan. Kuntien näkökulmasta erityisen ongelmallista ovat liikuntapaikkarakentamiseen osoitettujen varojen väheneminen rahapelituottojen momentilla (29.90.50). Määrärahaan esitetään vuonna 2021 lähes 3,5 miljoonan euron leikkausta. Näin liikuntapaikkarakentamisen rahoituksessa palataan vuoden 2016 tasoon. Avustus on ollut suurimmillaan vuonna 2018, jolloin se oli 37,3M€ eli yli 9M€ enemmän kuin nyt esitetään. Huomattavaa on myös se, että liikuntapaikkarakentaminen rahoitetaan rahapelitoiminnan tuotoista ja sen kompensatiota on luvassa vain vuodelle 2021, jonka jälkeinen rahoituksen tilanne on auki.

Esitetyt määrärahavähennykset vaikeuttavat kuntien lakisääteisten tehtävien hoitoa ja lisäävät liikuntapaikkoihin liittyvää mittavaa korjausvelkaa. Liikuntapaikkarakentamisen rahoituksen väheneminen on myös ristiriidassa sekä liikuntapoliittisen selonteon että liikuntapaikkoihin liittyvien hallitusohjelmakirjausten kanssa.

Perusrahoitusta vahvistettava

Kuntaliitto korostaa riittävän perusrahoituksen keskeisyyttä kunnallisten palvelujen järjestämiseksi. Perusrahoituksen sijaan tällä hallituskaudella valtionavustusrahoitus sekä määräaikaisten tulevaisuusinvestoinnit ovat määrällisesti merkittävämpiä opetus- ja kulttuuritoimen hallinnon-alalla. Kuntaliitto painottaa, että lähtökohtaisesti lakisääteiset ja pysyväisluonteiset kuntien

palvelujärjestelmään liittyvät tehtävät ja velvoitteet tulee rahoittaa ensisijaisesti valtionosuusjärjestelmän kautta. Esimerkiksi nuorisotyön avustusrahoituksen painopistettä tulisi siirtää perusrahoitukseen.

SUOMEN KUNTALIITTO

Terhi Päivärinta
johtaja, opetus ja kulttuuri

Johanna Selkee
erityisasiantuntija